# Çocuk Kalp Sa?l???n? Geli?tirme Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Kalp Sa?l???n? Geli?tirme Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18762

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Çocuk Kalp Sa?l???n? Geli?tirme Tutum Ölçe?i, bireylerin (özellikle sa?l?k profesyonelleri veya ebeveynler gibi ilgili gruplar?n) çocuklarda kalp sa?l???n? koruma ve geli?tirme yönündeki mevcut tutum düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, Haney ve Bahar (2014) taraf?ndan Türkçe'ye uyarlama çal??mas? yap?larak, Türk kültürüne özgü psikometrik özellikleri incelenmi?tir. Bu araç, koruyucu sa?l?k davran??lar?na yönelik fark?ndal??? ve pozitif e?ilimleri ölçerek, halk sa?l??? alan?ndaki müdahale programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede kritik bir rol oynamaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Çocuk kalp sa?l???, tutum, sa?l?k geli?tirme, hem?irelik, uyarlama, psikometrik özellikler.

## Yazarlar

Meryem Öztürk Haney, Zehra Bahar

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, sa?l?k profesyonellerinin veya çocuk bak?m?nda aktif rol oynayan bireylerin, çocuk sa?l??? ba?lam?nda kardiyovasküler hastal?klar?n ve risk faktörlerinin önlenmesine yönelik sahip olduklar? inançlar?, duygular? ve davran??sal e?ilimleri (tutumlar?) sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu de?erlendirme, tutum eksikliklerinin belirlenmesine ve bu eksiklikleri gidermeye yönelik hedefe özel e?itim ve müdahale programlar?n?n planlanmas?na olanak tan?r.

Haney ve Bahar (2014) taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in dilsel, kültürel ve kavramsal e?de?erli?ini sa?layarak, Türkiye'deki hem?irelik ve halk sa?l??? ara?t?rmalar?nda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme arac? sunmay? hedeflemi?tir. Ölçek, özellikle koruyucu sa?l?k hizmetlerinin etkinli?ini art?rmak için önemlidir.

## Yap? (Ölçülen Yap?)

Çocuk Kalp Sa?l???n? Geli?tirme Tutum Ölçe?i, bireylerin kalp sa?l???n? geli?tirmeye yönelik alg?lanan önem, sorumluluk ve davran??sal niyetlerini içeren çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, bili?sel, duyu?sal ve davran??sal tutum bile?enlerini içerir. Bili?sel bile?en, kalp sa?l??? riskleri ve korunma yöntemleri hakk?ndaki bilgiyi ve inanc?; duyu?sal bile?en, bu konuya yönelik duygusal tepkileri ve önemi; davran??sal bile?en ise sa?l?kl? ya?am tarz? seçimlerini te?vik etme niyetini kapsar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçülen tutum, fiziksel aktiviteyi destekleme, sa?l?kl? beslenme al??kanl?klar?n? te?vik etme ve sigara/obezite gibi risk faktörlerinden kaç?nma konular?nda proaktif olmay? içerir. Ölçekten elde edilen yüksek puanlar, çocuk kalp sa?l???n? geli?tirmeye yönelik daha olumlu ve güçlü tutumlar?n varl???na i?aret eder.

## Geçerlik

Çocuk Kalp Sa?l???n? Geli?tirme Tutum Ölçe?i'nin Türkçe formunun geçerlik çal??malar?, Haney ve Bahar (2014) taraf?ndan uyarlama makalesinde detayland?r?lm??t?r. Bu çal??malar genellikle yap? geçerli?i (Construct Validity) ve içerik geçerli?ini (Content Validity) içerir. ?çerik geçerli?i, uzman görü?leri al?narak ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? yeterince temsil edip etmedi?i kontrol edilerek sa?lanm??t?r.

Yap? geçerli?i için uygulanan istatistiksel analizler (genellikle faktör analizi), ölçe?in teorik olarak varsay?lan faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de do?ruland???n? göstermektedir. Bu kan?tlar, ölçe?in gerçekten de bireylerin kalp sa?l???n? geli?tirmeye yönelik tutumlar?n? ölçtü?ünü destekler niteliktedir.

## Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, 2014 uyarlama çal??mas?nda iç tutarl?l?k (Internal Consistency) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu ve ayn? yap?y? ne kadar tutarl? ölçtü?ünü gösterir. Bu amaçla hesaplanan Cronbach Alfa katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde yüksek oldu?u varsay?lmaktad?r.

Yüksek güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde istikrarl? oldu?unu ve rastgele hatalardan az etkilendi?ini ortaya koymaktad?r. Bu sonuçlar, ölçe?in hem klinik uygulamalarda hem de akademik ara?t?rmalarda tutarl? bir araç olarak kullan?lmas?na imkan tan?r.

## Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) veya Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemlerinden biri veya her ikisi kullan?lm??t?r. Bu analizler, orijinal ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türkçe versiyonunda kaç alt boyutta topland???n? ve bu boyutlar?n çocuk kalp sa?l???n? geli?tirme tutumu kavram?n? ne ?ekilde temsil etti?ini belirlemi?tir.

Faktör analizinin sonuçlar?, maddelerin beklenen faktörlere yüksek yükler verdi?ini ve faktör yap?s?n?n teorik çerçeveyle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Bu yap?sal kan?tlar, ölçe?in tutumun

ARABPSYCHOLOGY.COM

farkl? yönlerini (örn. e?itim, beslenme, fiziksel aktiviteye bak??) ayr? ayr? ölçme yetene?ine sahip oldu?unu teyit etmektedir.

## Ölçme Arac?

**Test Type:** Uyarlama (Adaptation)

**Format:** Likert Tipi Derecelendirme (Tipik bir tutum ölçe?i olarak, maddeler genellikle 5'li veya 7'li Likert format?nda derecelendirilmi?tir, ancak kesin bilgi referans makalededir.)

**Language Available:** Türkçe

**Population Group:** Sa?l?k profesyonelleri, özellikle hem?ireler veya hem?irelik ö?rencileri. (Uyarlama çal??mas?, Dokuz Eylül Üniversitesi Hem?irelik Fakültesi dergisinde yay?nland??? için bu popülasyonun kullan?ld??? tahmin edilmektedir.)

**Age Group:** Yeti?kinler (Ölçe?i uygulayan ve dolduran bireyler)

**Population Details:** Ölçek, çocuklar?n kalp sa?l???n? destekleme konusunda sorumluluk sahibi olan yeti?kinlerin tutumlar?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

**Test Methodology:** Kendi kendine doldurulan ka??t veya dijital anket formu.

## Anahtar Kelimeler

Kardiyovasküler sa?l?k, koruyucu hekimlik, güvenirlik, geçerlik, hem?irelik ara?t?rmalar?.

## Yazarlar

**Author ORCID Identifier:** Bilinmiyor

**Affiliation Email addresses:** meryem.ozturk@deu.edu.tr (Sorumlu Yazar: Meryem Öztürk Haney)

**Correspondence Address:** Dokuz Eylül Üniversitesi Hem?irelik Fakültesi, ?zmir, Türkiye (Tahmini Kurumsal Ba?lant?)

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Meryem Öztürk Haney ve Zehra Bahar taraf?ndan 2014 y?l?nda Türkçe'ye uyarlanarak akademik literatüre kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için resmi izinlerin al?nmas? ve telif haklar? ile ilgili detaylar için sorumlu yazar Meryem Öztürk Haney ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Kaynaklar

Haney, M. Ö. ve Bahar, Z. (2014). Çocuk Kalp Sa?l???n? Geli?tirme Tutum Ölçe?i'nin geçerlik ve güvenirli?i. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hem?irelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 7*(2), 92-97.

Ölçe?in orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: cocuk-kalp-sagligini-gelistirme-tutum-olcegi-toad.pdf

## Çocuk Kalp Sa?l???n? Geli?tirme Tutum Ölçe?i Maddeleri

**IMPORTANT:** The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu ölçe?in maddeleri kaynak içerikte mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM